

Ενημερωτικό σημείωμα για τις αλλαγές του υπό αναμόρφωση Ν.2251/94

Στο προτεινόμενο νομοσχέδιο διαλαμβάνονται ρυθμίσεις που συμπληρώνουν, επικαιροποιούν και αναμορφώνουν τις γενικές ρυθμίσεις του ν. 2251/94, ο οποίος αποτελεί σήμερα το θεσμικό πλαίσιο για την διασφάλιση, προεχόντως των δικαιωμάτων και των οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών, όπως αυτός ισχύει.

- 1) Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά τον ορισμό της έννοιας του καταναλωτή στο άρθρο 1α υιοθετούνται ενιαίοι ορισμοί σε όλο το φάσμα του ν. 2251/94. Ειδικά, τίθενται ενιαίοι ορισμοί του προμηθευτή, αλλά και του πωλητή ή του παραγωγού, οι οποίοι αποτελούν εξειδίκευση του ορισμού του προμηθευτή ανάλογα με τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από την εκάστοτε ασκούμενη από αυτόν εμπορική δραστηριότητα. Επιπλέον, υιοθετείται ένας ενιαίος ορισμός του καταναλωτή, γεγονός το οποίο επιλύει τις συγκρούσεις μεταξύ παραγωγών, καταναλωτών και εμπόρων, που κατέληγαν στα δικαστήρια, λόγω της έλλειψης ενιαίου ορισμού. Με αυτόν τον τρόπο δίνεται η δυνατότητα και σε προμηθευτές ηλεκτρονικού εμπορίου για την εφαρμογή αυτοματοποιημένων διαδικασιών κατά τον σχεδιασμό όρων και προϋποθέσεων χρήσης, την κατάρτιση τυποποιημένων συμβάσεων κ.λ.π μειώνοντας έτσι κανονιστικά κόστη και κόστη συμμόρφωσης για τους προμηθευτές του ηλεκτρονικού εμπορίου, ενισχύοντας την αξιοπιστία των ηλεκτρονικών καταστημάτων στους καταναλωτές.
- 2) Με γνώμονα τη δικαιολογημένη μέριμνα υπέρ του αδύναμου μέρους, επιχειρείται η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 2 σε κάθε σύμβαση, η οποία δεν έχει αποτελέσει αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης μεταξύ των μερών. Έτσι, θα είναι σε θέση μια μικρή ή πολύ μικρή επιχείρηση να κάνει χρήση των δικαιωμάτων που παρέχονται από τις διατάξεις του άρθρου αυτού και να αμυνθεί απέναντι σε μία σύμβαση που εμπεριέχει γενικούς όρους συναλλαγών.
- 3) Με το προτεινόμενο νομοσχέδιο (άρθρα 5 έως 5β) αποσαφηνίζονται οι έννοιες της εμπορικής και της νόμιμης εγγύησης, αφού το περίπλοκο νομικό πλαίσιο για τις εγγυήσεις στη νομοθεσία για την προστασία του καταναλωτή και στον Αστικό Κώδικα είχε ως αποτέλεσμα την ελλιπή κατανόηση της διάκρισης εμπορικής και

νόμιμης εγγύησης. Συγκεκριμένα, η νόμιμη εγγύηση αποτελεί ειδικότερη έκφανση των δικαιωμάτων από την πώληση. Γίνεται προσπάθεια άρσης της σύγχυσης από τους προμηθευτές αυτών των δύο εννοιών. Ενώ ο καταναλωτής στην πράξη γνώριζε μόνο την εμπορική εγγύηση που συνήθως συνοδεύει το προϊόν και δεν του ήταν γνωστά τα δικαιώματα που απορρέουν από τη νόμιμη. Έτσι, οι έλληνες καταναλωτές δεν ήταν πλήρως ενημερωμένοι για τα δικαιώματά τους ιδιαίτερα στις συμβάσεις από απόσταση.

- 4) Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις οι πωλητές είναι πλέον υποχρεωμένοι να αποσαφηνίζουν στους καταναλωτές αν προσφέρεται ή όχι εμπορική εγγύηση (πέραν της νόμιμης) είτε από τον κατασκευαστή είτε από τον πωλητή για προϊόντα, τα οποία εύλογα ο καταναλωτής αναμένει την παροχή εγγύησης, λόγω της φύσης του αγαθού, την αναμενόμενη πιθανή διάρκεια ζωής τους, την τεχνολογική τους περιπλοκότητα και τα επικρατούντα συναλλακτικά ήθη (όπως ενδεικτικά τα τεχνολογικά αγαθά, τα αυτοκίνητα, οι οικιακές κλπ).
- 5) Επίσης, ρυθμίζονται τα ζητήματα της υποστήριξης μετά την πώληση ενός προϊόντος, η οποία συνίσταται στην συνεχή παροχή τεχνικών υπηρεσιών για τη συντήρηση και επισκευή του προϊόντος, καθώς και την ευχέρεια προμήθειας ανταλλακτικών και άλλων τυχόν αγαθών, που απαιτούνται για τη χρήση του και σύμφωνα με τον προορισμό του. Το χρονικό διάστημα για το οποίο ο πωλητής ή ο παραγωγός αναλαμβάνει τη σχετική υποχρέωση υποστήριξης, θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να προσφέρεται στον καταναλωτή για τουλάχιστον 2 έτη. Εξυπακούεται ότι η σχετική υπηρεσία δεν απαιτείται να παρέχεται δωρεάν, όπως συμβαίνει εάν είναι μέρος της εμπορικής εγγύησης.
- 6) Τέλος, με τις υπό αναμόρφωση διατάξεις του άρθρου 7α, για την ψυχική υγεία των ανήλικων ενισχύεται το επίπεδο προστασίας των ανήλικων καταναλωτών με την εισαγωγή ειδικών ρυθμίσεων για την απαγόρευση διάθεσης προϊόντων τα οποία ενέχουν κινδύνους για την ψυχική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξή τους, π.χ. προϊόντα που καλλιεργούν διακρίσεις λόγω φυλής, φύλου, θρησκείας, ιθαγένειας ή αναπηρίας και σεξουαλικού προσανατολισμού, παροτρύνουν σε εθισμούς και δραστηριότητες που είναι επιβλαβείς για τους ίδιους και δεν συνάδουν με την

εικόνα της παιδικότητας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αυτής της ηλικίας, ενώ επιπλέον αναπαράγουν έμφυλα στερεότυπα.

Με δεδομένα τα παραπάνω, με το προτεινόμενο σχέδιο το οποίο πρόκειται να αποτελέσει το νέο θεσμικό πλαίσιο για την διασφάλιση των δικαιωμάτων και των οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών και αποσαφήνιση των αντιστοίχων υποχρεώσεων για τους προμηθευτές, επιδιώκεται μεταξύ άλλων και η επικαιροποίηση- αποκάθαρση της υφιστάμενης νομοθεσίας, κατά τρόπο ώστε οι εναπομένοντες κανόνες να είναι ορθοί, λειτουργικοί και περισσότερο εύληπτοι και προσιτοί. Αυτό επιτυγχάνεται με την ένταξη σε ενιαίο κείμενο των διατάξεων το οποίο χωρίζεται σε εννέα μέρη.